

MEMO

Datum : 19 november 2024

Aan : De Raad

Van : Het college

Onderwerp : Oplegger grondstoffenvisie

1. Inleiding

Op 6 oktober 2024 heeft het college de grondstoffenvisie in concept vastgesteld. Op 7 oktober heeft Samuel Stollman, extern adviseur, dit concept uitgebreid toegelicht en vragen vanuit de raad beantwoord (flexavond). De Raad is verzocht om reacties te geven op het concept. Dit kon tijdens de beeldvormende commissie, kamer fysiek. De wethouder N. van der Berg heeft toegezegd in een oplegnotitie aan te geven wat er met de reacties wordt gedaan. In deze memo gaan we hierop in. Los van de opmerkingen die door de Raad zijn gemaakt, hebben we een paar kleine tekstuele aanpassingen gedaan in de visie. Tijdens de flexavond is ook gevraagd om in de bijlage van de grondstoffenvisie twee grafieken op te nemen, te weten één grafiek met restafval en de gescheiden stromen en één grafiek met het aantal ledigingen. Deze grafieken zijn toegevoegd.

2. Producentenverantwoordelijkheid.

In de grondstoffenvisie is nog nadrukkelijker vermeld dat er eenduidige regelgeving moet zijn vanuit Europa en het Rijk waardoor monostromen mogelijk zijn en er sprake is van hoogwaardige recycling. Wij onderschrijven dat dit noodzakelijk is en dat de gemeente hier niet of nauwelijks invloed op heeft maar het wel raakt aan het afvalbeheer van de gemeenten. Daarom zetten we via vertegenwoordigende partijen als VNG en NVRD waar mogelijk in op het verankeren van deze uitgangspunten in alle afspraken die in het kader van de verschillende UPV's worden gemaakt met producentenorganisaties, zie pagina 7 van de grondstoffenvisie.

3. Betere inzamelfaciliteiten voor grondstoffen zoals bijvoorbeeld luierinzameling

Er zijn nog slechts een paar kinderdagverblijven waar luiers van huishoudens gescheiden worden ingezameld. Van oudsher kunnen ouders die kinderen op de desbetreffende kinderdagverblijven hebben luiers inleveren. Hiervoor worden ook aparte zakken verstrekt die kunnen worden opgehaald bij het stadskantoor. Ook staan er verzamelcontainers op de drie afvalbrengpunten. Ouders kunnen, als het kind niet naar het kinderdagverblijf gaat, de luiers hier naar toe te brengen. Met ingang van 1 januari 2026 komt er een UPV voor de gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal. Dat zal betekenen dat de luiers weer gescheiden kunnen worden aangeleverd en verwerkt. Daarom willen we voor nu de gescheiden inzameling

niet stopzetten maar ook niet uitbreiden omdat nog onzeker is hoe de inzameling in het kader van de UPV moet worden ingericht. In afwachting van de komst van de UPV, willen we wasbare luiers stimuleren. Dit past goed bij de visie dat we meer aan afvalpreventie willen doen. We gaan hiervoor een plan van aanpak maken. Te zijner tijd zullen wij uw raad informeren over dit plan. Op het moment dat de UPV er is en er voldoende recyclingcapaciteit is, gaan we ook kijken in hoeverre we de gescheiden inzameling van luiers kunnen vorm geven.

4. Tegengaan van dubbele reclame boodschap

Voor het tegengaan van dubbele reclame boodschappen, verwijzen wij naar de raadsbrief van 4 juli 2023 waarin wordt ingegaan op de motie om bepaalde reclame tegen te gaan. We volgen de landelijke ontwikkelingen. Dit valt verder buiten de scope van de grondstoffenvisie.

5. Zet een koers uit en monitor

We nemen dit mee in ons uitvoeringsprogramma waarbij wij ook een monitoringsprogramma gaan opstellen voor de komende 5 jaar.

6. Nascheiding

Op 15 juli 2024 is er een motie afgewezen waarin werd verzocht om bij de grondstoffenvisie bronscheiding te herzien en nascheiding als serieuze optie te overwegen. Op pagina 10 en 11 van de grondstoffenvisie gaan we uitgebreid in op de keuze voor diftar en brongescheiden inzameling en waarom dit de goede koers is. Daarnaast gaan we geen ingrijpende veranderingen voorstellen omdat er landelijk veel speelt. Zo komt er een nieuwe ketenovereenkomst tussen de VNG en Verpact over de inzameling en recycling van verpakkingen, en loopt er een ministerieel onderzoek naar mogelijke standaardisatie van inzameling. Onlangs zijn wij door de VNG geïnformeerd dat het niet lukt om met ingang van 1 januari 2025 een nieuwe overeenkomst er te hebben liggen.

7. Status inzamelhelden pilot.

In het kader van emissievrije afvalinzameling is een pilot gestart om met elektrische bakfietsen afval en grondstoffen in te zamelen bij huishoudens in de binnenstad. Het aantal huishoudens dat van deze dienst gebruik maakt, is relatief gering gebleven. De Raad is hierover per brief geïnformeerd.

8. Hoe zit het met de motie 1000 euro boete?

Op 12 juni 2024 heeft er ambtelijk overleg plaatsgevonden met het ministerie. Tot op heden hebben wij nog geen reactie van de minister ontvangen of dit mogelijk is. Daarnaast heeft het college besloten uw raad voor te stellen om de boetebedragen te wijzigen. Dit voorstel wordt u in december voorgelegd.

9. Paragraaf Handhaving in de visie opnemen

We constateren dat de bestuurlijke boete een positief effect heeft op handhaving van de afvalregels omdat we al bij een daderindicatie een boete kunnen opleggen. Concrete acties op het gebied van handhaving van de afvalregels worden jaarlijks

opgenomen in het Programma Uitvoering en Handhaving. Zo gaat het bijvoorbeeld om intensivering van de samenwerking tussen verschillende partijen zoals met Twente Milieu en woningcorporaties. Waardoor we nog meer zichtbaar zijn en inzetten op een preventieve werking die hier van uit gaat. Zie paragraaf 5.6, pagina 23.

10. Aanpak illegale Bijplaatsingen

Op 27 mei 2024 is er een sessie geweest waarin de woordvoerders afval zijn geïnformeerd over de evaluatie van 300 kilo gratis stortquotum. Het college zal op 31 december 2024 de proef 'verruiming stortquotum voor grof huisvuil' beëindigen. Tijdens de proef was het stortquotum verruimt naar 300 kilogram per huishouden per jaar. Met ingang van 1 januari 2025 wordt het stortquotum weer terug gebracht naar 75 kilo per huishouden per jaar. Uw Raad is hierover per brief geïnformeerd.

In het coalitieakkoord is ook opgenomen dat er gratis ophaalrondes van grof vuil worden ingezet zodat minder wordt bijgeplaatst. Om te kijken op welke wijze we hier gehoor aan kunnen geven, is er een gedragstoets uitgevoerd. Hierbij is er gekeken naar de belangrijkste gedragsbepalers van de bijplaatsing van grof vuil: Wat maakt dat iemand grof vuil naast een container plaatst? De rapportage met een aantal aanbevelingen, is nagenoeg gereed. Wij gaan uw Raad hierover bijpraten in een aparte technische sessie. Dit bepaalt ook de aanpak van grof vuil naast verzamelcontainers. Binnenkort volgt een uitnodiging. Het voorrijtarief verder verlagen is een servicegerichte maatregel en geen oplossingsgerichte maatregel tegen bijplaatsingen. We verwachten meer effect met de aanbevelingen vanuit de gedragstoets. We willen hierover graag met u in gesprek.

11. Gemeente moet het goede voorbeeld geven

Als gemeente willen we uiteraard het goede voorbeeld geven rondom het scheiden en recyclen van belangrijke grondstoffen enerzijds, maar ook circulair inkopen en het stimuleren van circulaire innovatie anderzijds. In het koersdocument Circulaire Economie voor Enschede staat de manier waarop we hiermee omgaan helder omschreven.

12. Hoe staat het met de motie 'zorgeloos Enschede'

Inwoners die in aanmerking komen voor kwijtschelding, vanaf oktober 2022 tot en met nu, ontvangen een brief waarin de wijziging staat vermeld. De kwijtscheldingsgerechtigden ervaren de gevolgen van deze wijziging pas in 2026. GBTwente is gevraagd voor de zomernota 2025 inzichtelijk te maken wat het aanbiedgedrag de eerste maanden is geweest, zodat we inzicht hebben in mogelijk financiële gevolgen. Helaas is het niet mogelijk om via een app van Twente Milieu het aantal aanbiedingen te zien. Inwoners kunnen dit alleen via GBTwente. Dit heeft te maken met de AVG. Twente Milieu verwijst hiervoor naar GBTwente.

13. Droppie (inleverpunt voor grondstoffen tegen een beloning)

Droppie is een start up in Amsterdam waar inwoners gescheiden afval kunnen inleveren tegen beloning (via een app). We volgen dit initiatief en andere nieuwe initiatieven en innovaties. We gaan na in hoeverre deze innovaties een positieve bijdrage kunnen leveren aan onze ambitie en of en zo ja hoe we dit kunnen inzetten.